

Oikeusministeriö

kirjaamo.om@gov.fi

OM:n lausuntopyyntö 8.10.2025

Oulun poliisilaitoksen lausunto

Oikeusministeriö on pyytänyt Poliisihallitukselta ja poliisiyksiköiltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Oulun poliisilaitos esittää lakiluonnoksen osalta seuraavat huomiot:

Poliisilaitos pitää esitettyjä muutoksia pääasiassa myönteisinä. Pidämme hyvänä, että sakkomenettelyllä käsiteltävien asioiden käyttöala laajenee maksimirangaistuksen noustessa 2 vuoteen.

Tämä tulee todennäköisesti nopeuttamaan selvien ja yksinkertaisten asioiden esitutkimintaprosessia vapauttaen tutkinta-aikaa vakavampiin rikoksiin. Työajan säästöä tulee samalla koko rikosvastuun toteuttamisen ketjuun, kun asia voidaan käsitellä sakkomenettelyssä eli myös syyttäjän ja tuomioistuimen osalta on todennäköistä saada työajan säästöä kohdennettavaksi vakavampien rikoksien käsittelyyn.

Näemme hyvänä puolena myös sen, että menettely on omiaan tasaamaan kenttätehtävien ja rikostutkinnan välistä työkuorman jakautumista. Rikostutkinta on monilta osin hyvin ruuhkautunut ja jos jatkossa selviä asioita voidaan yhä enemmän käsitellä sakkomenettelyssä, mahdollisesti myös kenttäpartioiden toimesta, edesauttaa tämä rikostutkinnan työkuorman pienentämistä ja tutkinta-aikojen lyhentämistä. Samalla tutkijoiden työaikaa vapautuu vakavien rikoksien tutkintaan.

Avoimeksi jää tilanteet, joissa syyttäjä ratkaisee maksimirangaistukseltaan yli 6 kuukauden tapaukset. Käytännön esitutkintayhteistyössä jäänee arvioitavaksi, edellytetäänkö niiden osalta täydellisen esitutkinnan suorittamista, vai voidaanko selvien tapausten osalta menetellä jotenkin muutoin. Samoin aktiivista esitutkintayhteistyötä tulee ainakin alkuvaiheessa vaatimaan sen arviointi, onko sakkomenettelyssä käsiteltävästä teosta yleisen rangaistuskäytännön mukaisesti odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa.

Laki tullee vaikuttamaan poliisin resurssien/työn tasapuolisempaan jakautumiseen kentän ja rikostutkinnan välillä, koska uudistuksen myötä yhä enemmän juttuja voidaan hoitaa yhden kosketuksen periaatteella kentällä. Tämä vaatii poliisilta sisäistä työnjohdollista arviointia resurssien allokoinnin suhteen.

Lopuksi poliisilaitos pitää hyvänä, että tietyt henkeä ja terveyttä suojaavat rikostunnusmerkit rajattaisiin soveltamisalan ulkopuolelle.

On tärkeää, että näiden tekojen osalta ns. yleisen moitittavuuden korostaminen säilyy, eikä niitä pääsääntöisesti jatkossakaan käsiteltäisi sakkomenettelyssä, joka väistämättä on summaarisempaa menettelyä kuin varsinainen rikosprosessi.

Antti Räsänen, Oikeusyksikön johtaja, poliisilakimies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 14.11.2025 klo 11:35. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Oikeusministeriö

Tiedoksi

Poliisihallitus

Oulun poliisilaitos

PL 45, 90101 Oulu

kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Puhelin 0295 460 211, Faksi 0295 411 656, poliisi.fi